

Revitalizace klášterních zahrad

P. Th Mgr. Jáchym Jaroslav Šimek O. Præm
provisor kláštera

Ing. František Marek CSc
správce majetku kláštera

Ing. arch. Mikoláš Vavřín
architekt IVA

PŘEHLED HISTORICKÝCH MEZNÍKŮ KLÁŠTERNÍHO AREÁLU

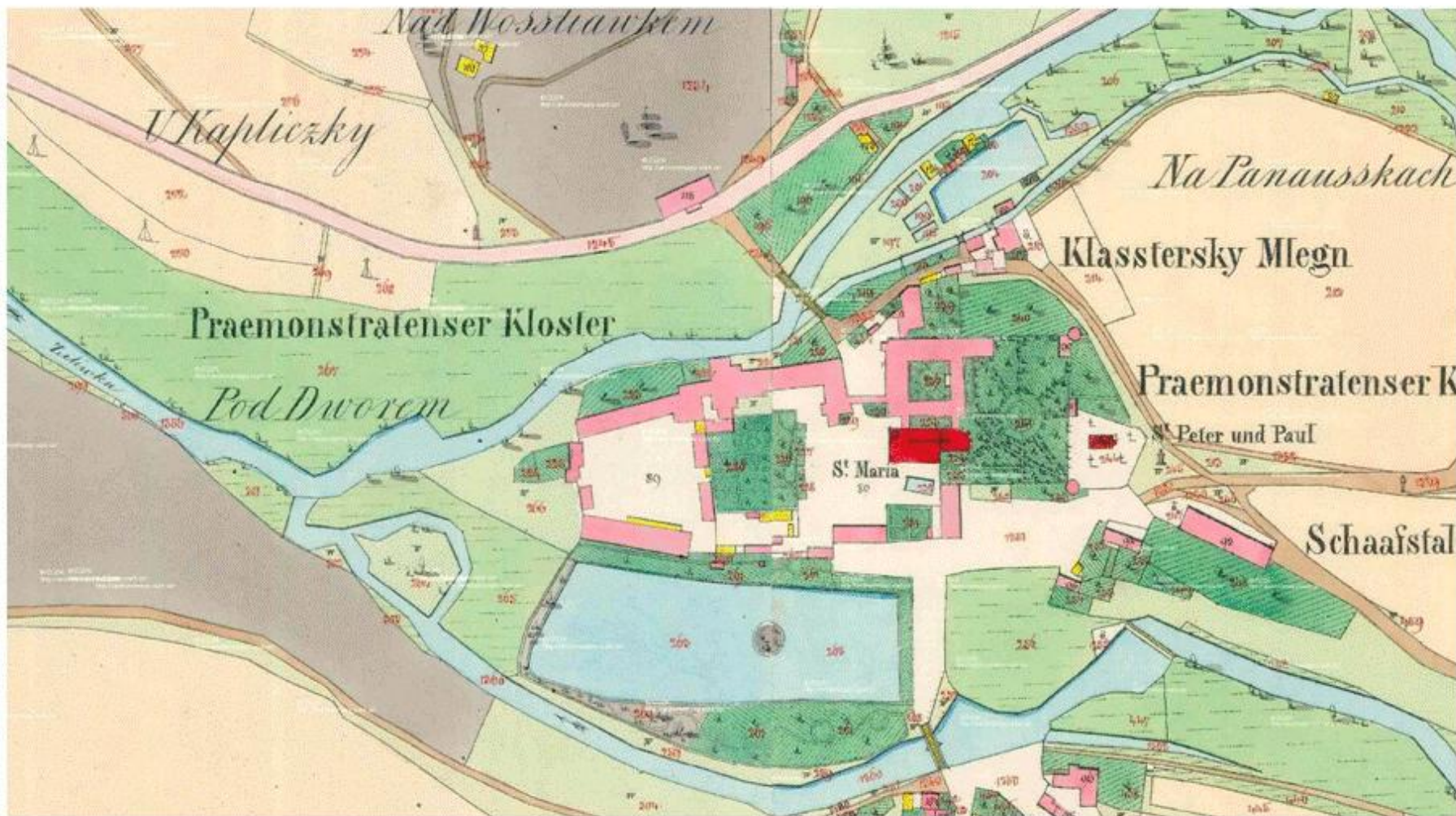

- 1139 Klášter založen pražským biskupem Ottou a Soběslavem I., benediktýny
- 1149 Příklad premonstrátů s opatem Gottschalkem
- 1250 Požár románského konventu
- 1375 Rozsáhlý požár kláštera
- 1420 Klášter byl dvakrát vypleněn kláštera husity, obyvatelé pobiti
- 1468 Jiří z Poděbrad připisuje zboží kláštera Burianu Trčkovi z Lípy do zástavy
- 1623 Strahovský opat Kašpar z Questenberku vykoupil želivské zboží a obnovení premonstrátského řádu v Želivě
- 1661 Za působení opata Siarda Falka (1661-1677) obnova kulturního a hospodářského života želivského kláštera
- 1673 Dostavěna nová prelatura
- 1688 Dokončen celý konvent
- 1705 Dokončena klauzura
- 1712 Požáry zničen kostel a novostavba konventu
- 1714 Účast J.B. Santiniho na obnově kostela
- 1728 Úprava prostoru před západním průčelím kostela, ukončení vrcholně barokních úprav areálu
- 1907 12.srpna zachvátil požár pivovar, prelaturu, Trčkův hrad, kostelní věž ,obnova v neobarokním a secesním stylu
- 1948 Opat B.V. Tajovský vystřídal opata B.V. Vavrouška
- 1950 Zrušen řeholní život v klášteře, v klášteře internační tábor politicky nepohodlných kněží a řeholníků
- 1956 V klášteře zřízena psychiatrická a protialkoholní léčebna
- 1991 Návrat řeholníků do kláštera
- 1993 Předání některých budov kláštera řeholníkům

Kláster Želiv 1693

Císařský otisk mapy stabilního katastru obce Želiva z roku 1838, detail areálu kláštera

Vyobrazení klášterního areálu v pohledu od jihu z průběhu 2. poloviny 18. století.

Na opatské zahradě před požárem 1907

Opatská zahrada na začátku 20 st.

Opatská zahrada v 20 letech 20 st.

Opatská zahrada v 30 letech 20 st.

Opatská zahrada v 30 letech 20 st.

Zahradní rybník s přilehlými zahradami kolem roku 1930

Opatská zahrada v 80 letech 20 st.

Konventní zahrada kolem 1980

Opatská zahrady v letech 80tých 20st.

Konventní zahrada v 80 letech 20st.

Proč vznikl projekt „Revitalizace klášterních zahrad“

- ❑ Touha po návratu k minulosti, kdy želivské klášterní zahrady byly jedním ze skvostů Vysočiny
- ❑ Vegetace v klášterních zahradách je ve špatné stavu a stál více stromů je nutné kácet
- ❑ Odhodlání vybudovat krásné příjemné a duchovní místo pro všechny, na které by se rádi návštěvníci vraceli
- ❑ Příležitost využít operační programy EU

Postup při zpracování projektu

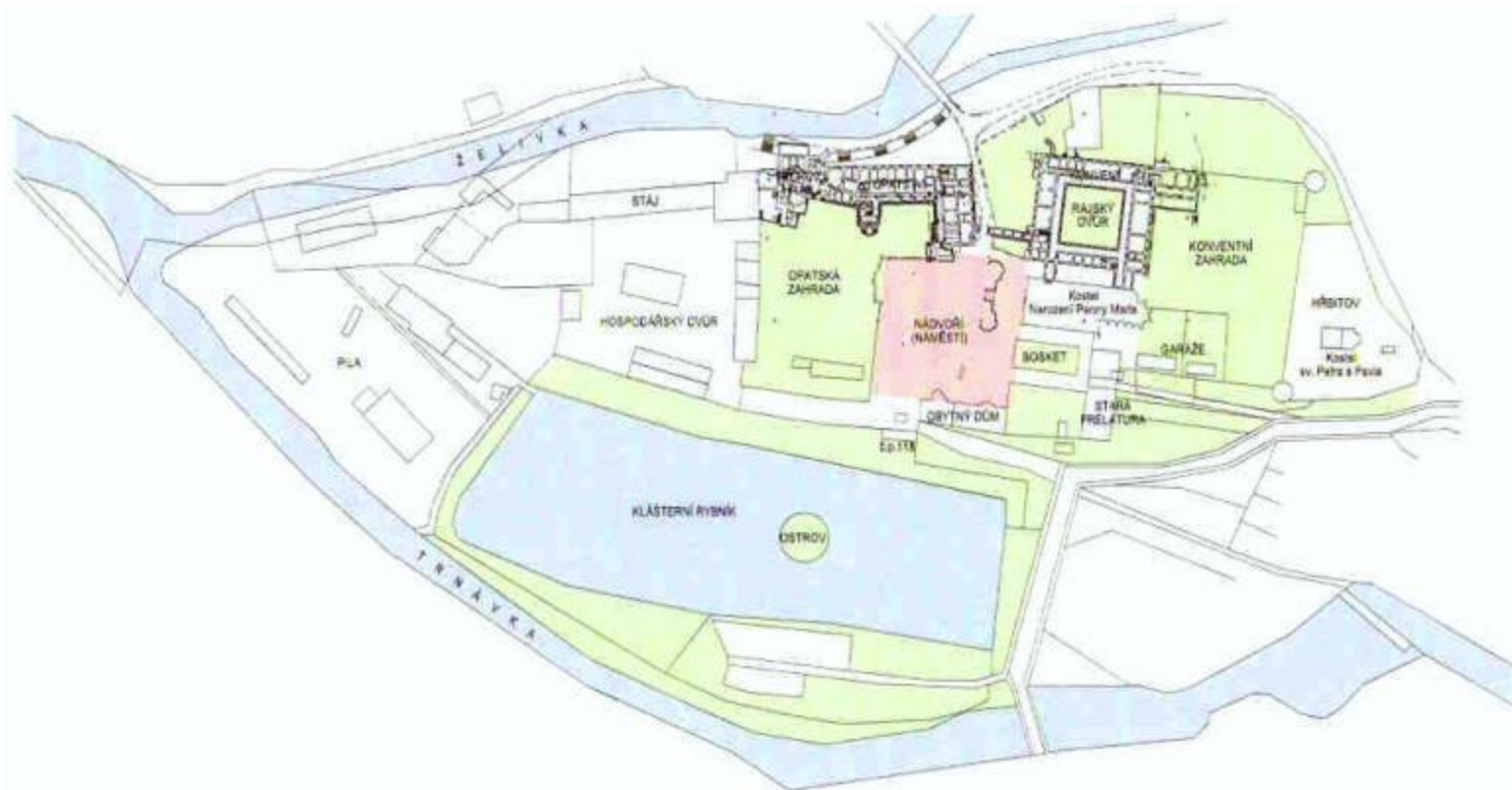
- Zpracování záměru revitalizace klášterních zahrad za účasti odborníků památkové péče
- Za výchozí situaci v zahradách je vzata polovina 18 st. a její pozdější modifikace v 20 a 30 letech 20 st.
- Při konceptu využity zásady pro přírodní zahrady
- Diskuze uvnitř naší kanonie o koncepci revitalizace klášterních zahrad
- Žádost o rozhodnutí orgány památkové péče MU Humpolec

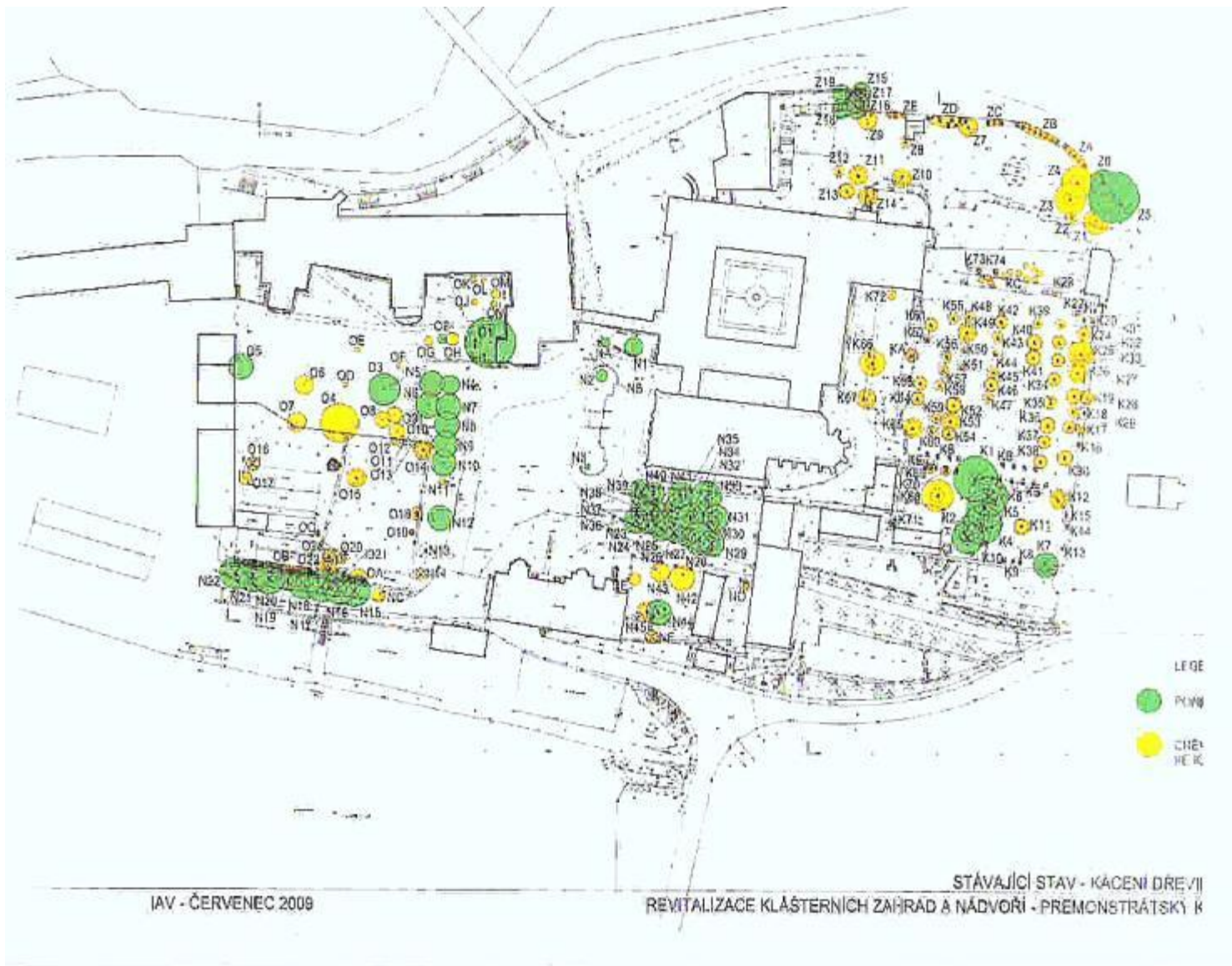
Zpracování prováděcího projektu

- Dendrologický průzkum a koncept kácení poškozených dřevin
- Žádost o rozhodnutí příslušných orgánů životního prostředí (obec Želiv přenesená pravomoc)
- Vypracování plánu odstranění přístaveb
- Vypracování vlastních prováděcích plánů za účasti pracovníků orgánu památkové péče
- Zpracování rozpočtu podle metodiky
- Zpracována žádost o dotaci v OP životního prostředí prioritní osa 6. Zlepšování životního prostředí přírody a krajiny oblast podpory 6.5. Podpora regenerace urbanizované krajiny

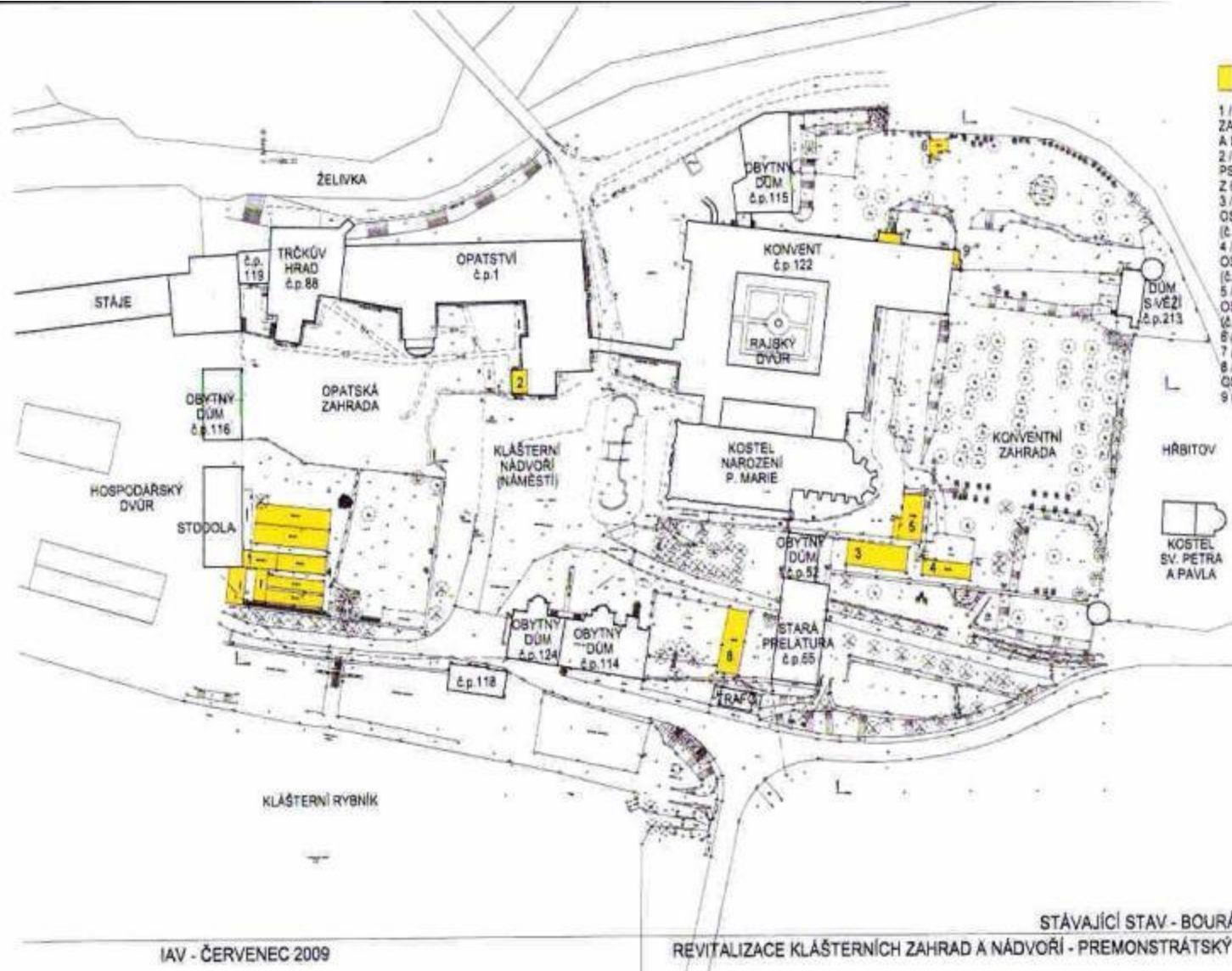
Celkový plán zahrad v areálu kláštera

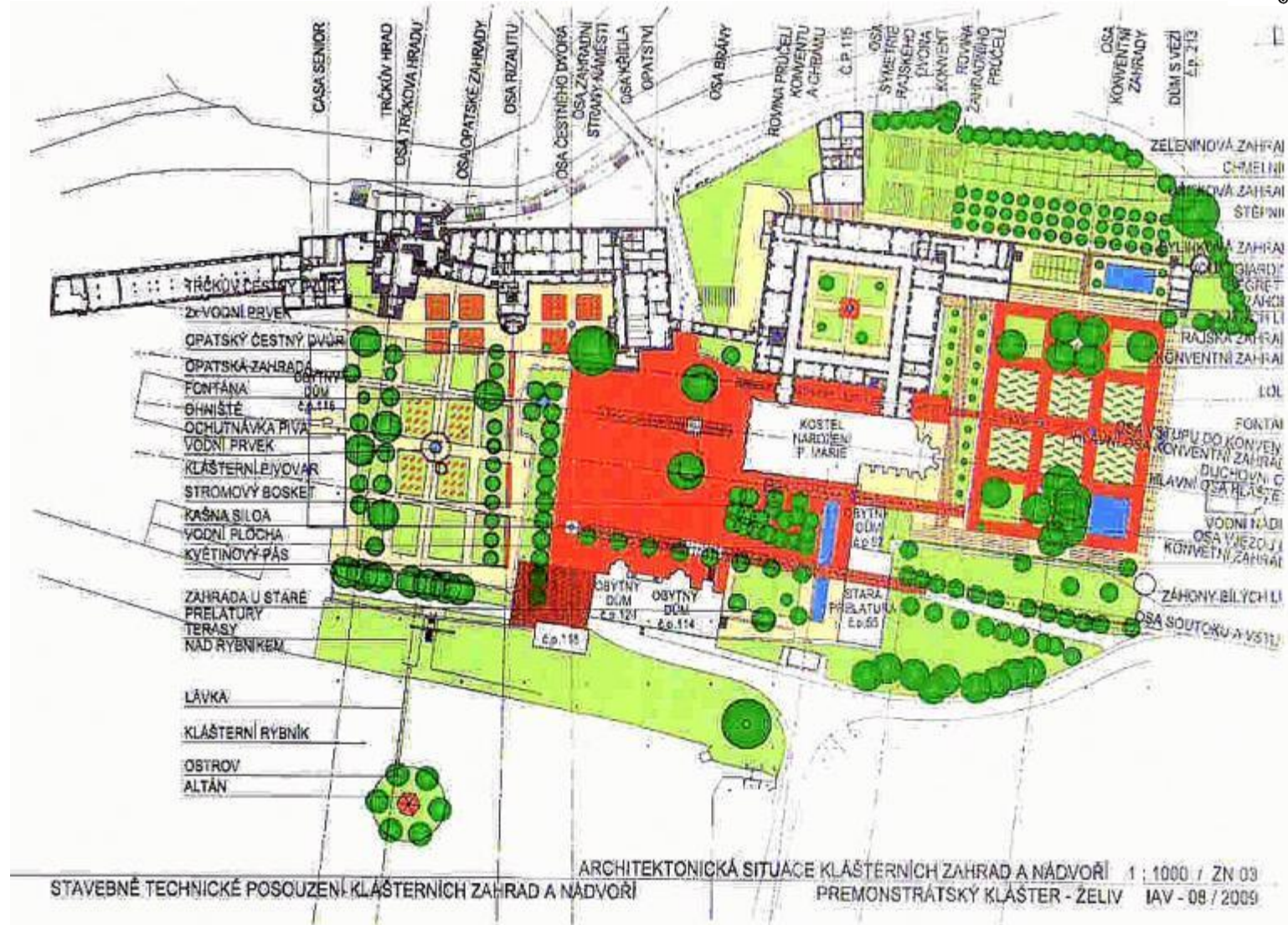
Záměr vykácení vadných nepotřebných dřevin

Plán bourání přístaveb

Návrh na revitalizaci klášterních zahrad

Prvky přírodních zahrady využité při návrhu revitalizace klášterních zahrad

Prvky přírodní zahrady

- živý plot z divokých keřů
- louka, prvky louky
- ponechání divokých porostů
- listnaté stromy
- květiny a kvetoucí trvalky

Obhospodařování a užitková zahrada

- kompost
- využití dešťové vody
- užívání k přírodě šetrných materiálů a postupů
- mulčování
- zeleninové záhony a bylinky
- ovocná zahrada a bobulové keře
- smíšená kultura/střídání plodin/zelené hnojení

Otázky ?

Dotazy na f.marek@zeliv.eu
www.zeliv.eu